

Lovforslaget bygger på den del af Retsplejerådets betænkning nr. 1436/2004 om reform af den civile retspleje III (Adgang til domstolene) (i det følgende »betænkningen«), der vedrører en forenklet inkassoproses, og svarer i det væsentlige til Retsplejerådets lovudkast.

Lovforslaget er endvidere en opfølgning på folketingsbeslutning nr. B 66 om en forenklet inkassoproses, jf. Folketingstidende 2002-03, forhandlingerne side 4238ff og 9156, tillæg A side 2771f, tillæg B side 1949f og tillæg C side 408.

Betænkningen indeholder også Retsplejerådets overvejelser og forslag med hensyn til retsafgifter, sagsomkostninger, retshjælp, fri proces, retshjælpsforsikring og småsagsproces. Høringen over disse dele af betænkningen er endnu ikke afsluttet, og regeringen vil senere på grundlag af høringssvarene og en nærmere vurdering af forslagernes økonomiske konsekvenser tage stilling til disse forslag.

1.2. Småsagsudvalget afgav i efteråret 1997 betænkning nr. 1341/1997, der bl.a. indeholder udvalgets overvejelser og forslag vedrørende inddrivelsesprocessen, herunder særligt med hensyn til behandlingen af inkassosager, dvs. sager, hvor der ikke er uenighed mellem parterne om et pengekravs eksistens og størrelse. Udvalget foreslog regler om en enstretiget inkassoproses, der i ét sagsforløb skulle omfatte det civilprocessuelle element (tilvejebringelse af dom) og det fogedprocessuelle element (tvangsfuldbyrdelse ved foretagelse af udlæg).

Småsagsudvalgets betænkning blev sendt i bred høring og blev forelagt Retsplejerådet til udtalelse. Retsplejerådets udtalelse er optrykt som bilag 7 til betænkning nr. 1436/2004.

Der blev ikke fremsat lovforslag på grundlag af Småsagsudvalgets forslag, idet den daværende regering besluttede at afvente Retsplejerådets arbejde med en generel reform af den civile retspleje.

I december 2002 fremsendte Advokatrådet og Den Danske Dommerforening til Justitsministeriet et fælles forslag til forenklet procesform for krav under 50.000 kr. Forslaget er beskrevet nærmere i pkt. 3.1.1 nedenfor. Justitsministeriet anmodede herefter Retsplejerådet om at inddrage dette forslag i forbindelse med behandlingen af kommissoriet om en generel reform af den civile retspleje.

Spørgsmålet om indførelse af en forenklet inkassoproses blev endvidere i foråret 2003 drøftet i Folketinget i forbindelse med behandlingen af beslutningsforslag nr. B 66. Beslutningsforslaget blev i maj 2003

vedtaget enstemmigt. Under Folketingets behandling blev beslutningsforslaget ændret, således at det gik ud på at pålægge regeringen at fremsætte lovforslag om en forenklet inkassoproses i folketingsåret 2003-04. I Retsudvalgets betænkning over beslutningsforslaget er det bl.a. anført, at der er enighed mellem partierne om, at det skal være lettere og billigere at inddrive pengekrav via domstolene, men at det ikke ville være hensigtsmæssigt i forbindelse med beslutningsforslaget på forhånd at lægge sig fast på, at et lovforslag om en forenklet inkassoproses alene må bygge på én bestemt model (Småsagsudvalgets forslag). Regeringen kan således inddrage andre forslag i overvejelserne, herunder det fælles forslag fra Advokatrådet og Dommerforeningen.

I januar 2004 afgav Retsplejerådet herefter betænkning nr. 1436/2004 om reform af den civile retspleje III (Adgang til domstolene), som lovforslaget bygger på.

2. Gældende ret

Retsplejeloven indeholder ikke særlige regler om behandling af sager, hvor kravet ikke bestrides (inkassosager).

Efter retspraksis stilles der dog lempeligere krav til stævningens begrundelse for kravet, når sagsøgeren forventer, at sagsøgte ikke har indsigelser mod kravet.

Bortset herfra behandles inkassosager imidlertid efter samme regler som tvistige sager.

Retsplejelovens generelle regler om behandling af civile sager indebærer dog, at inkassosager i praksis afgøres væsentligt hurtigere og billigere end tvistige sager. Inkassosager afgøres nemlig uden domsforhandling, enten ved en udeblivelsesdom, når sagsøgte slet ikke svarer, eller ved en såkaldt erkenderdom, når sagsøgte straks i sit første svar erkender kravets rigtighed.

Hvis skyldneren ikke frivilligt efterkommer en udeblivelsesdom eller erkenderdom, kan fordringshaveren anmode om, at dommen fuldbyrdes gennem fogedretten. Fogedretten foretager udlæg i en så stor del af skyldnerens formue, som er nødvendig til dækning af fordringshaverens krav, og de udlagte formuegenstande kan sælges på tvangsauktion, således at provenuet anvendes til dækning af fordringshaverens krav.

Efter gældende ret indgår der således to særskilte procedurer i en fuldstændig inddrivelse af et ubestridt krav. Først skal der tilvejebringes en dom, og dernæst skal dommen fuldbyrdes gennem fogedretten.